

Bonifatius

Academie

Studiegids

2019-2020

Bisdom
Groningen
Leeuwarden

2019-2020

Studiegids

In deze studiegids leest u over de kadervorming die het bisdom Groningen-Leeuwarden sinds Januari 2019 aanbiedt. De eerste serie cursussen van de Bonifatius Academie ligt achter ons. Uit de evaluatie blijkt dat de academie voorziet in een behoefte en dat cursisten en docenten tevreden zijn. Mij viel de prettige sfeer onderling op en de betrokkenheid: we zijn met iets goeds bezig!

Er is gekozen voor de naam Bonifatius, patroonheilige van ons bisdom die het geloof in Jezus Christus naar onze streken heeft gebracht. We willen dat geloof bewaren voor, beleven met en doorgeven aan alle generaties in ons bisdom.

+ Mgr. Ron van den Hout,
bisschop Groningen-Leeuwarden

Plus quam libri - meer dan boeken

Dit is het motto van de Bonifatius Academie. Wat we bieden is meer dan boekenwijsheid. Persoonlijke ontmoeting staat centraal en we willen alle media die ons ten dienste staan gebruiken.

1. DOEL

Het doel van de Academie is tweeledig: het inspireren en vormen van gelovigen en het waarderen en motiveren van vrijwilligers. We geloven als kerk in onze mensen en willen in hen investeren. Vorming van parochianen door de Bonifatius Academie is van wezenlijk belang voor het bisdom en de geloofsgemeenschappen.

Cursussen van de Bonifatius Academie zijn modulair opgezet. U kunt naar keuze één of meer modules (cursussen) van vijf lessen volgen. Meestal in een volgorde die u het best uitkomt.

Alle geïnteresseerden zijn vanzelfsprekend hartelijk welkom. Bent u als vrijwilliger actief in de parochie dan is de Academie juist ook bedoeld voor u. Uw parochie kan u aanbieden om deel te nemen aan de cursussen van de Academie.

Elke cursus levert, na het voltooien van de eindopdracht, een certificaat op. Wie een officieel 'Testimonium van de Bonifatius Academie' wil verkrijgen moet een samenhangend aantal cursussen volgen. Lijkt u dat wat, neem dan contact op met de studiesecretaris.

De cursussen zijn er op gericht dat deelnemers niet alleen op het niveau van hun verstand maar als 'gehele mens' leren. Integrerend leren geeft cursisten het gevoel dat ze 'er meer mens van worden', dat ze groeien in hun geloof en hun competenties verbeteren behorend bij taken in de kerk.

ATTENTIE: De in deze studiegids genoemde data zijn zo zorgvuldig mogelijk samengesteld. Er kunnen natuurlijk wijzigingen optreden.

Actuele informatie, zie: www.bonifatiusacademie.nl

2. HOE WORDEN DE LESSEN VAN DE ACADEMIE AANGEBODEN?

Lesplaatsen: Groningen, Sneek en Hoogeveen

De cursusbijeenkomsten vinden plaats in de avond en tijdens lesdagen. In de tussenliggende tijd werkt u steeds aan een thuisopdracht. Het lesmateriaal wordt voor u besteld en uitgereikt of vooraf toegezonden.

Op de lesdagen komen we met zoveel mogelijk mensen van verschillende cursussen in het bisdomhuis in Groningen om elkaar te leren kennen.

De lesavonden vinden bij voorkeur in de regio plaats. Als er voor een cursus maar enkele aanmeldingen zijn in een bepaalde regio dan zijn de lessen in Groningen. Zijn er in twee regio's voldoende aanmeldingen dan worden indien mogelijk de avondlessen in meer regio's gegeven.

Opbouw van een cursus

Les 1 tijdens de eerste lesdag.

thuisopdracht

Les 2 op een avond in de regio

thuisopdracht

Les 3 op een avond in de regio

thuisopdracht

Les 4 op een avond in de regio

eindopdracht

Les 5 tijdens de afsluitende lesdag.

Waar?

Bisdomhuis Groningen

Sneek, Hoogeveen of Groningen

Sneek, Hoogeveen of Groningen

Sneek, Hoogeveen of Groningen

Bisdomhuis Groningen

Lesdagen in het bisdomhuis Groningen dit studiejaar

Najaar 2019: 28 september en 23 november

Lente 2020: 8 februari en 18 april

Voorbeeld-programma van de lesdagen in het bisdomhuis

9:00	Inloop
9:20	Welkom en gebed Lezing
10:00	Naar leslokaal: eerste lesuur
11:20	Naar leslokaal: tweede lesuur
12:40	LUNCH (souterrain)
13:20	Begin derde lesuur
14:40	Naar kapel: tijd van gebed
15:20	Einde

Bonifatius Academie Lezing

Op donderdag 23 april 2020 is de eerste Bonifatius Academie Lezing. De lezing is bedoeld voor breed publiek en wordt in de media aangekondigd.

De gastlezing gaat over een maatschappelijk relevant thema dat raakt aan de actualiteit, zingeving en de kerk en biedt reflectie voorbij de waan van de dag.

Actuele informatie: www.bonifatiusacademie.nl

3. WIE NEMEN ER DEEL AAN DE ACADEMIE EN WAT LEVERT HET

OP? Actief en inspirerend

De Bonifatius Academie is mede bedoeld voor de mensen die actief zijn in de parochies. Dat is te merken aan het aanbod en de opdrachten die zijn gericht op het 'doorgeven' en 'in praktijk toepassen' van wat u leert. Persoonlijke verdieping is echter niet voorbehouden aan leden van besturen, commissies of werkgroepen. Met alle andere geïnteresseerden zijn we even blij!

Testimonium Bonifatius Academie

De basis cursussen leveren voor het Testimonium 3 punten op. De cursussen voortgezette vorming steeds 2 punten. Voor het Testimonium zijn minimaal 21 punten vereist en een positief eindgesprek met een examencommissie. Kandidaten voor het Testimonium hebben hierover in een vroeg stadium overleg met Piet Timmermans, de dienstverlener catechese van het bisdom die als studiesecretaris optreedt. Cursisten die een Testimonium willen behalen kunnen afhankelijk van hun voorkeur een eigen pakket met cursussen samenstellen. Op grond daarvan wordt op het Testimonium een 'specialisatie' vermeldt. Bijvoorbeeld: cursussen uit de Basisvorming gecombineerd met hoofdzakelijk cursussen Liturgie levert de vermelding 'Liturgie' op. Naast 'Algemeen' zijn vier officiële vermeldingen mogelijk: Catechese, Diaconie, Liturgie en Opbouw. Het Testimonium geeft blijk van verworven kennis en competenties. Er kunnen geen rechten aan worden ontleend.

Kosten

In principe worden de kosten voor lesmaterialen in rekening gebracht. Als vuistregel hanteren we een bedrag tussen de €20 en €40 per cursus. Mochten de kosten de reden zijn waarom u niet deel kunt nemen, neem dan contact op met de studiesecretaris. In de basisvorming maken we gebruik van het boek 'Geloof onder woorden'. Dit wordt - eenmalig aangeschaft – in alle cursussen van de basisvorming gebruikt.

4. DE CURSUSSEN

Het studiejaar '19-'20 bieden we de volgende cursussen aan:

Najaar 2019	Docent	Studiepkt.	Avondlessen #
B3. Jezus Christus	P. Timmermans	3	Hoogeveen
C2. OT, Jacob en Jozef	Bisschop vd Hout	2	Sneek
D2. Diaconale leerroute (1)*	Diverse docenten	2	Sneek
L2. Eucharistie venster op de liturgie**	Diverse docenten	2	Wolvega
O1. Besturen v Parochie of PCI	Diverse docenten	2	Hoogeveen

Lente 2020	Docent	Studiepkt.	Avondlessen #
B4. Kerk	A. Bultsma	3	Sneek
C2. OT, Jacob en Jozef ***	Bisschop vd Hout	2	Hoogeveen
C3. NT, brieven van Paulus	P. Timmermans	2	Sneek
D2. Diaconale leerroute (1)*	Diverse docenten	2	In overleg
L2. Eucharistie venster op de Liturgie-vervolg**	Diverse docenten	2	Wolvega
O1. Parochiebestuur 1	Diverse docenten	2	In overleg
O3. Parochiecommunicatie	L. de Hoop	2	Sneek

Dit zijn de beoogde lesplaatsen voor de 3 avonden, bij voldoende aanmeldingen.

* Deze cursus bestaat uit drie delen die na elkaar gevolgd worden (6 studiepunten).

** Deze cursus in Wolvega volgt het kerkelijk jaar in najaar '19 en lente '20.

*** Deze cursus is een herhaling van het najaar, nu in een andere regio.

Inhoudelijke samenhang

De cursussen die u volgt in de Bonifatius Academie hangen met elkaar samen. U leert in elke cursus meer over het geheel. Er zijn vijf delen te onderscheiden. Als eerste de 'basisvorming' waarin de kern van het katholieke leven in vijf cursussen aan bod komt. Daarna vier hoofdvakken van voortgezette vorming: Catechese, Diaconie, Liturgie en Opbouw.

De basisvorming is steeds hetzelfde. De cursussen uit de vier hoofdvakken zijn afwisselend en nieuw. De cursussen basisvorming en de cursussen voortgezette vorming waar veel vraag naar is, worden in een 'cyclus' van drie jaren herhaald.

Opbouw en samenhang van de Bonifatius Academie

basisvorming	<i>De basisvorming bestaat uit deze vijf cursussen:</i>			
	B1. Bijbel	B3. Jezus-Christus	B5. Sacramenten	
	B2. Geloofsbelijdenis		B4. Kerk	
voortgezette vorming	<i>De vier hoofdvakken van de voortgezette vorming, elk met eigen cursussen:</i>			
	Catechese	Diaconie	Liturgie	Opbouw
	C1. OT-Aartsvaders	D1. Spiritualiteit van de Diaconie	L1. Ons brood gedoopt in licht.	O1. Besturen van Parochie of PCI
	C2. OT-Jacob en Jozef	D2. Diaconale Leerroute 1	L2. Eucharistie, venster op de liturgie.	O2. Parochiebestuur 2
	C3. NT-Brieven van Paulus	D3. Diaconale Leerroute 2	L3.	O3. Parochie-communicatie
C4. Tiener- en Jongerenwerk	D4. Diaconale Leerroute 3 - praktijk -	L4.	O4. Parochie - financiën	

De lichtgroene/lichtrode cursussen zijn dit studiejaar. De inhoud vindt u hieronder.

Cursussen Najaar 2019

B3. Basiscursus Jezus Christus. In de eerste vier lessen en de thuisopdrachten leren we over de centrale plaats van Jezus Christus in de katholieke theologie. We leren ook elkaar kennen en wie Jezus voor ieder van ons is. Hoe betekenisvol onze band met Hem is. Zijn er betrouwbare historische bronnen over Jezus? Wat kunnen we weten en wat mogen we geloven? Wat lezen we in het evangelie en wat hebben de brieven van de apostelen of zelfs iconen ons te zeggen? Docent: Drs. P.

Timmermans, dienstverlener catechese. Kosten €20 plus €20 voor het boek 'Geloof onder woorden' dat bij alle basiscursussen gebruikt wordt.

Data: Lesdag 28 sept., 7 okt., 30 okt. 12 nov. en lesdag 23 nov. 2019.

C2. OT, Jacob en Jozef. In een vervolg op de succesvolle cursus over aartsvaders in het Oude Testament (OT) neemt Bisschop Van den Hout u mee naar de tenten van Esau, Jacob en zijn zonen. Speciaal naar Jozef de dromer, die slaaf, gevangene en onderkoning wordt in Egypte. Dynamiek van het lot? Of sturing van de levende God die met zijn volk onderweg wil gaan? Docent: Mgr. Dr. R. van den Hout. Kosten €20. Data-najaar: Lesdag 28 sept., 14 okt., 29 okt. 6 nov. en lesdag 23 nov. 2019. De drie avondbijeenkomsten vinden plaats in Sneek. Bij de herhaling van de cursus in de lente wordt dit deel gehouden in Hoogeveen.

L2. Eucharistie, venster op de liturgie. Deze cursus is het vervolg op 'Ons brood gedoopt in licht' van het afgelopen studiejaar. De eucharistie geeft ons een helder inzicht over wat Liturgie eigenlijk is. In de loop van het jaar zijn er een achttal bijeenkomsten. Deze lopen niet tegelijk met de andere cursussen, maar volgen het kerkelijk jaar.

Data: 25 sept., 15 okt., 20 nov. (vervolg op p.11)

O1. Besturen van Parochie of PCI. Het besturen van een parochie of parochiële caritasinstelling is een vak apart. Natuurlijk zijn dezelfde vaardigheden nodig als voor het besturen van willekeurig welke andere organisatie of vereniging. Er zijn echter ook specifieke zaken die je elders niet tegenkomt. Besturen in een kerkelijk setting heeft naast het Nederlands recht te maken met het kerkelijk recht. Hoe dat werkt en samengaat leggen we u graag uit. Tevens nemen we cursisten mee langs de belangrijkste kerkelijke documenten voor bestuurders, zoals 'het algemeen reglement' en de 'diocesane regelingen'. We maken u wegwijs in de bisdom-organisatie, zodat u weet bij wie u voor een vraag, advies of machtigingsaanvraag terecht kunt. Er is ruimte om eigen vragen in te brengen. Docent: drs. A. Bultsma. Kosten €20. Data: Lesdag 8 februari, 25 febr., 12 maart, 30 maart en lesdag 18 april. De avondlessen vinden plaats in Sneek.

Cursussen Lente 2020

B4. Basiscursus Kerk. Bij kerk wordt vaak als eerste gedacht aan een gebouw. In deze cursus denken we als eerste aan een gemeenschap. Deze gemeenschap heeft een aantal bijzondere kenmerken. Ze heeft met God te maken en is daarom niet los te denken van Jezus Christus en ook niet van de Heilige Geest. Tegelijk is de kerk ook niet denkbaar zonder mensen, soms grote heiligen maar ogenschijnlijk veel vaker niet. Hoe zit dat nu? Waarom spreekt onze geloofsbelijdenis in dit verband over de Kerk als één, heilig, apostolisch en katholiek? Wat wil dat eigenlijk zeggen? In vijf bijeenkomsten denken we over dit soort vragen na en ontdekken wat dat voor gevolgen heeft voor ons eigen geloof en het samen geloven als leden van een parochie/locatie. Docent: drs. A. Bultsma. Kosten €20.

Data: Lesdag 8 februari, 25 febr., 12 maart, 30 maart en lesdag 18 april.

Avondlessen vinden plaats in Sneek.

C2. OT, Jacob en Jozef (herhaling) Zie beschrijving op blz. 8.

Deze cursus vindt plaats op de volgende data: Lesdag 8 februari, 27 febr., 9 maart, 31 maart en lesdag 18 april 2019 (avondlessen in Hoogeveen).

C3. NT, brieven van Paulus In de brieven van Paulus wordt voortdurend verwezen naar het geloven in het dagelijks leven. Het gaat over bijeenkomsten die chaotisch verlopen, over waar je je vlees beter niet kunt kopen en waarom, over buitensluiten en de baas spelen... Maar het gaat ook over de grote vragen rond leven en dood, vrijheid en slavernij en over de liefde.

Paulus maakt er geen geheim van dat hij geweld gebruikte tegen Christenen. Lang na Hemelvaart heeft hij Jezus ontmoet en is voorgoed veranderd. Nu deelt hij de blijde boodschap met duizenden en vangt zelf de klappen op. Terwijl hij steeds duidelijker afkoerst op zijn marteldood schrijft hij zijn brieven die, terecht, horen bij de wereldliteratuur. Zijn geheim? "Het is niet langer ik die leef, maar Jezus leeft in mij." We laten ons inspireren door Saulus van Tarsis, Paulus, de apostel van de heidenen. Docent: Drs. P. Timmermans, dienstverlener catechese. Kosten €20 Data: Lesdag 8 februari, 24 febr., 11 maart, 17 maart en lesdag 18 april. Avondlessen zijn in Sneek.

D2. Diaconale leerroute (1) Diaconaal werk betekent dienst aan mensen vanuit gelovige inspiratie.

"Gelovigen moeten zich niet opsluiten in hun kerken, maar de wereld intrekken..., Dat God ons liefheeft is een feest. Met die liefde in ons moeten we de wereld intrekken en mensen ontmoeten." zegt Paus Franciscus.

Maar hoe ga je dat doen? Hoe wordt het concreet?

De nieuwe Diaconale Leerroute voor vrijwilligers en PCI-bestuurders helpt mee diaconaal werk van parochies op te bouwen. De cursus wordt aangeboden door de Bonifatius Academie en loopt van februari 2020 tot november 2021.

Het eerste semester begint op zaterdag 8 februari 2020 en bestaat uit 5 bijeenkomsten.

Opzet leerroute

In dit eerste semester van de leerroute gaan we in op het belang van diaconie voor de kerk en voor de samenleving en welke diaconale werkvelden er zijn. U leert zorgvuldig kijken naar wat behoeftes zijn, met respect voor grenzen van de ander en van uzelf.

De praktijk in de parochie staat centraal in het 2e en 3e semester (werkjaar 2020-2021). U krijgt hulp bij het stap voor stap opzetten van een diaconaal project. In de cursusgroep worden projecten onderling besproken, naast verdieping tijdens thematische bijeenkomsten.

Het 4e semester (2021) kijkt naar resultaten en impact op alle betrokkenen. De cursusdata van het eerste semester zijn resp. 8 februari, 24 februari, 17 maart, 2 april en 18 april. De plaats van de avondlessen in overleg.

Docenten zijn drs. Agaath Erich, drs. Dominicus Kamsma en drs. Lysbeth Minnema. Kosten €20.

Meer informatie bij cursusleider Agaath Erich (donderdag, 050-4065869) a.erich@bisdomgl.nl.

L2. Eucharistie, venster op de Liturgie (vervolg). Zie beschrijving blz. 9.

Data: 15 januari 2020, 19 februari, 18 maart en 22 april. (U kunt zich niet meer aanmelden.)

O1. Parochiebestuur (1). Deze module is een herhaling van blz.9

Docenten: Drs. A. Bultsma en H. Mensen. Kosten €20. Docent:

Data: zaterdag 8 februari en 18 april. Er wordt in onderling overleg nog een zaterdag tussen deze twee afgesproken.

O3. Parochiecommunicatie. Goede communicatie binnen de gemeenschap en met de buitenwereld is voor elke parochie van vitaal belang. Maar hoe stel je prioriteiten: parochieblad, zondagskrant, website, facebook?

Hoe organiseer je goede pers en voorkom je negatieve publiciteit? Zijn 'social media' een kans of een valkuil? En wat is een goede fondswervingsbrief?

De cursus leert je een communicatieplan te maken, dat past bij de missie en mogelijkheden van de parochie. Je oefent in schrijven, websiteredactie en gebruik van beeldmateriaal. Docent: drs. L. de Hoop, dienstverlener Communicatie en perszaken. Kosten €20. Data: Lesdag 8 februari, 17 febr., 3 maart, 1 april en lesdag 18 april. Avondlessen in Sneek.

Vertrouwen

De Bonifatius Academie werkt in een klimaat van vertrouwen en gepaste sociale veiligheid. Op de activiteiten van de Academie is met betrekking tot gevallen van grensoverschrijdend gedrag, de Gedragscode Pastoraat van toepassing. Bij onduidelijkheden of conflicten kunnen cursisten altijd contact opnemen met de studiesecretaris. Per mail: p.timmermans@bisdomgl.nl of telefoon: 06-24863901. Als dat ontoereikend is met vicaris A. Bultsma, verantwoordelijk voor de Bonifatius Academie in het bisdom.

Contact

Aanmelden:	l.winter@bisdomgl.nl	050-40 65 888
Studiesecretaris:	p.timmermans@bisdomgl.nl	06-24 863 901
Actuele informatie:	www.bonifatiusacademie.nl	